

REZISTENCINIS (PARTIZANINIS) JUDĒJIMAS

Parengē : Eglē Čiupailytē
Inga Jurgelevičiūtē

Priežastys

- 1) Skaudi pirmosios sovietinės okupacijos patirtis;
- 2) Mobilizacija;
- 3) Masiniai areštai ir trėmimai;
- 4) Tikėjimas Vakarų pažadais;
- 5) Patriotizmas;
- 6) Noras parodyti, kad lietuviai priešinasi sovietų okupacijai ir siekia susigrąžinti nepriklausomybę.

Tikslai

✘ Pagrindinis tikslas –Lietuvos nepriklausomybės atkūrimas.

1)Stabdyti sovietų administracijos veiklą;

2)Kliudyti jaunuolių mobilizacijai į Raudonąją Armiją;

3)Pastoti kelią masiniams areštams ir deportacijoms;

4)Priešintis rusakalbių atkėlimui į Lietuvą;

Etapai

- 1) (1944m.pabaiga - 1946m. pradžia) partizanų kovos pradžia;
- 2) (1946m. vasara - 1949m.) partizanų jėgų konsolidacija;
- 3) (1949 – 1945m) partizaninio judėjimo silpnėjimas ir pabaiga.

Karo pobūdis

- ◆ Kautasi atviruose mūšiuose;
- ◆ Telktasi miškuose;
- ◆ Gyventa bunkeriuose;
- ◆ Įkurta LLKS.

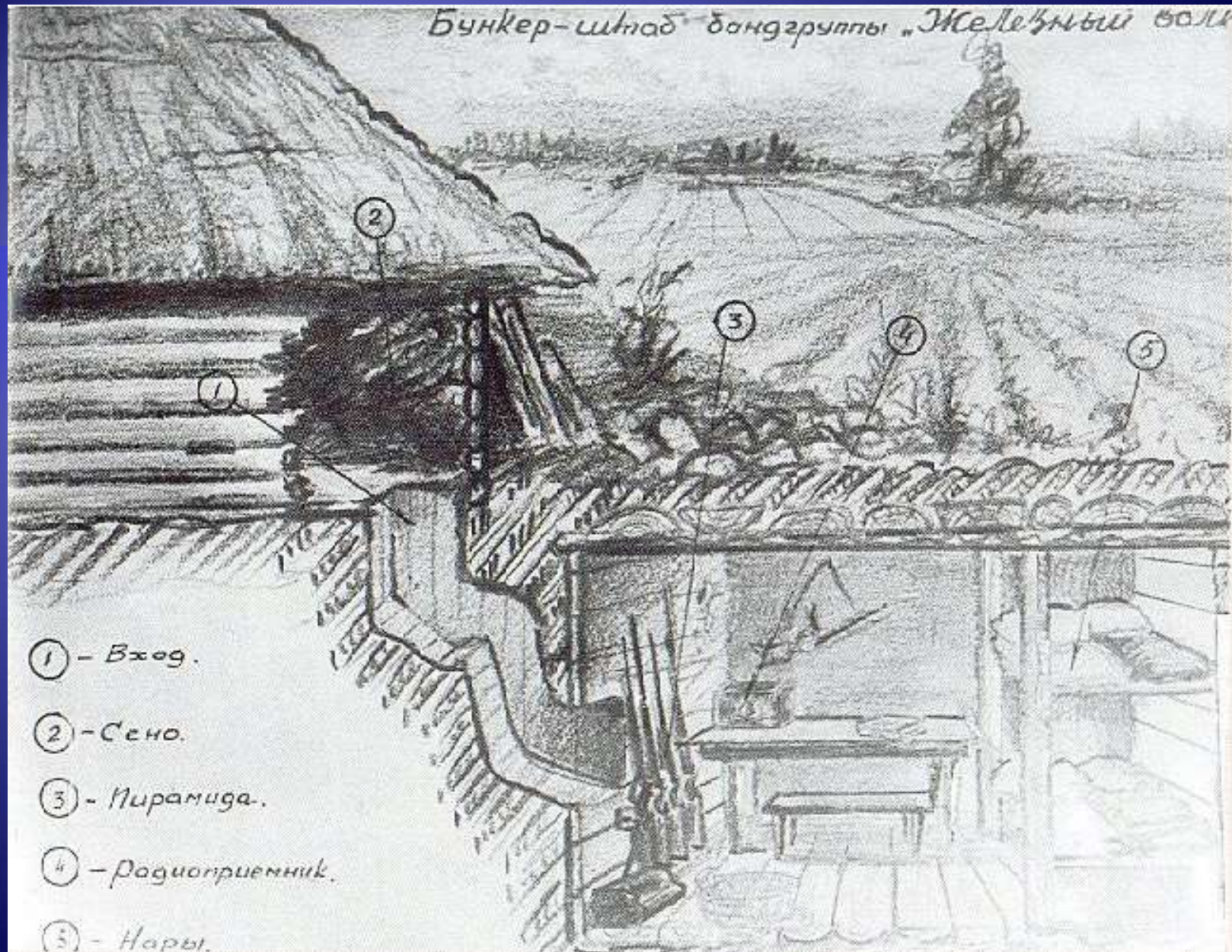

Pietų Lietuvos srities partizanų vadovybė pakeliui į Žemaitiją.

Бункер на 6 человек дандгруппы

Бункер-штаб банда группы «Железные воли»

I etapas

- ◆ **Būdinga:** masinis partizaninių būrių kūrimasis. Bendros vadovybės dar nebuvo, partizanai savo veiksmų nederino.
- ◆ Mėginta sudaryti bendrą pasipriešinimo judėjimo vadovybę. 1945m. sudaryta Lietuvos išlaisvinimo taryba, netrukus buvo susekta.
- ◆ Šiuo etapu formavosi vienodos partizaninio judėjimo struktūros: grupės, rinktinės ir apygardos. Susikūrė Tauro, Dainavos, Kęstučio apygardos.

SSRS kova su partizanais

- ◆ Kovai su partizanais sovietų valdžia nuo 1944m.pabaigos ėmė organizuoti vietinių gyventojų būrius, kurių nariai buvo vadinami *istrebiteliais* (naikintojais), vėliau – liaudies gynėjais. Liaudis juos vadino *stribais*.
- ◆ 1945 02 10d. sovietų vyriausybė paskelbė kreipimąsi “į lietuvių tautą”, kuriame buvo žadama amnestija visiems pasiduosiantiems partizanams. Šia galimybe pasinaudojo tik maža jų dalis.

Kunigaikščio Margio rinktinės Ažuolo apsaugos būrio partizanai.

II etapas

- ◆ **Būdinga** : geri ryšiai tarp apygardų, sukauptas didelis kovos patyrimas, sudaryta bendra partizanų vadovybė, derinami kovos veiksmai.
- ◆ **Pagrindinis tikslas** – išlaikyti pasipriešinimo branduolį, apie kurį prasidėjus karui galėtų telktis tauta.
- ◆ 1947 01 12d. Įvyko partizanų būrių vadų suvažiavimas. Vyriausiu vadu tapo J. Žemaitis – Vytautas, jo pavaduotoju – A. Ramanauskas – Vanagas.
- ◆ Suaktyvėjo sovietų valdžios veikla prieš partizanus. Į Lietuvą siunčiami papildomi kariuomenės ir NKVD daliniai, kuriami nauji sribų būriai.

A. Ramanauskas – Vanagas

J.Žemaitis – Vytautas

III etapas

- ◆ **Pagrindinis tikslas** – išlaikyti rezistencijos struktūrą;
- ◆ Pradėjo sekti partizanų jėgos;
- ◆ Vis labiau įsigalėjo sovietų valdžia, vyko prievartinė kolektyvizacija, partizanai prarado paramą kaime.
- ◆ Dauguma partizanų žuvo arba pateko į nelaisvę, daug kovotojų būrių buvo susekta.
- ◆ Paskutinė išsilaikiusi buvo Žemaičių apygarda (1953m);

Partizaninio judėjimo rezultatai ir reikšmė

- ◆ Žuvo apie 36 tūkst. žmonių, tačiau pergalės partizanams pasiekti nepavyko;
- ◆ Paneigė komunistų teiginius apie “savanorišką Lietuvos įstojimą į SSRS”;
- ◆ Parodė ateinančioms kartoms pasiaukojamos kovos dėl laisvės pavyzdį;
- ◆ Padėjo pagrindus naujo pobūdžio rezistencijai.

Šaltiniai

- ◆ Aušrelė Cibienė Istorijos konspektas moksleiviui
- ◆ <http://www.antraspasaulinis.net>
- ◆ <http://mkp.emokykla.lt>